

Ruimte voor impulsiviteit

De Nord Electro 3 is een écht basisinstrument voor op het podium: stagepiano én orgel én een beetje synth. Het synthgedeelte maakt gebruik van dezelfde technologie als de Nord Wave; je kunt zelfs eigen samples gebruiken.

door Alex Buurman > alex@interface.nl

De Nord Electro 3 komt onmiskenbaar uit de Clavia-stal. De uiterlijke overeenkomsten zijn overduidelijk en dan gaat het niet alleen over de opvallende, rode kleur en de chic aandoende zijpanelen. Het is met name de buitengewoon handige indeling van het bedieningspaneel waarin je de hand van Hans Nordelius, medeoprichter van Clavia, herkent. Het lijkt erop dat alles precies op de goede plek zit en dat de hoeveelheid functies die je kunt bewerken nauwkeurig is gedoseerd. Er hadden natuurlijk nog best meer knoppen op gekund, maar of dat op muzikaal gebied meer inspiratie oplevert, is nog maar de

vraag. Dit uitgaande van de doelgroep waarop deze Electro is gericht, want een echte synthfreak zal voor de beperkte selectie aan knoppen uiteraard niet warm lopen.

Interne concurrentie

De Electro 3 is de opvolger van de Electro 2. De aard van de uitbreidingen van de 3 ten opzichte van de 2 zijn zodanig dat de vergelijking met de Nord Stage zich opdringt. Bijvoorbeeld: hoe verhoudt de Electro 3 in de 73-toetsenuitvoering zich tot Nord Stage Compact? Is dit geen interne concurrentie? De Stage Compact richt zich immers ook op pianist- en organistachtigen, terwijl de Electro 3 goedkoper is. Er zijn - natuurlijk om prijs-technische redenen - verschillen. Sowiezo is de Stage uitgebreider met bijvoorbeeld de mogelijkheid om splitzones op het toetsenbord aan te brengen en sounds te stapelen. De orgelsectie van de Electro 3 heeft overigens wél twee volledig onafhankelijk instelbare splitzones, waarvan er één ook met een extra klavier te bespelen is.

Waar de Electro 3 de Stage echter naar de kroon steekt, is de mogelijkheid om eigen samples te laden. Vanuit de fabriek is de Electro al geladen met een paar smaakvolle sounds, waaronder de bekende strijkers-, fluit- en koorsamples uit de mellotron, maar alle piano-, e-piano-, clavinet- en sample

library-sounds kunnen worden vervangen door je eigen geluiden.

Software

Clavia levert bij de Electro twee software-programma's voor zowel pc als Mac: de Nord Sound Manager en de Nord Sample Editor. Met Sound Manager kun je de geluiden in je Electro beheren in de zin van ordenen en selecties maken, en Sample Editor is een editor waarmee je samples daadwerkelijk kunt bewerken. Hierbij gaat het om het bepalen van begin- en eindpunten, vaststellen van loops en het mappen van de samples naar keyzones. Dat mappen kan de software ook automatisch doen. Afhankelijk van een zelf in te stellen drempelwaarde, zorgt de editor ervoor dat fragmenten die zich in één lang wav-bestand bevinden, geknipt worden en automatisch worden toegekend aan naast elkaar liggende toetsen op het klavier. Niet helemaal verrassend is deze software dezelfde als die bij de Nord Wave kan worden gebruikt.

Ik kan me enerzijds voorstellen dat gebruikers daadwerkelijk hun eigen multisamples van instrumenten gaan maken voor de Electro 3, anderzijds kun je ook loops, vocals en blazers-riffs onder de toetsen zetten en daarmee de totaalsound van een band een aanzienlijke boost geven. Het idee om zelf samples te maken en naar de Electro 3 over te zetten, kan voor diehard instrumentalist misschien wat intimiderend zijn. De software is echter zo gebruiksvriendelijk dat het ook voor de technofoob de moeite waard is om eens een experimentje te ondernemen.

Seventy Three

Er is een Electro 3 met 61 (de Sixty One) en een met 73 toetsen (de Seventy Three). Het toetsenbord is bij lange na niet zo luxueus en

in veel Roland, Yamaha en Kurzweil stagepiano's tegenkomt. Sterker nog: verhoudingsgewijs klinken de e-piano's in de Electro 3 behoorlijk groezelig. Het lijkt erop dat ook de weerbaarheid van de oorspronkelijke piano's in het samenstellen van de programma's heel bewust is meegenomen. Ook de clavineten klinken bijzonder authentiek.

Tegelijkertijd moet ik zeggen dat ik van deze sounds toch niet ondersteboven ben, ondanks de uitstekende kwaliteit. Er zijn inmiddels erg veel stagepiano's op de markt die ook vol prima geluiden zitten. In algemene zin ligt de lat dus erg hoog en de Nord piano's doen niet onder voor ander piano's, maar nemen ook niet echt een speciale plaats in. De bijgeleverde samplepresets zijn bijzonder smaakvol, maar ook niet sensationeel.

Kaliber

De orgelsounds zijn echter van een ander kaliber. Ze stammen uit de bewierookte C1 van Nord en zijn volledig polyfoon, wat wil zeggen dat er geen beperking is aan het aantal tegelijk speelbare stemmen. Natuurlijk kun je de geluiden zelf manipuleren met, in dit geval virtuele, drawbars, en heb je een meer dan uitstekende Leslie-simulatie tot je beschikking. Ook ontbreken vanzelfsprekend de van Hammond bekende chorus- en vibrato-types niet.

Je hebt keuze uit een Hammond B3, een Vox Continental en een niet nader genoemd model van Farfisa. Als de presets je niet bevallen kun je tot op detailniveau instellingen wijzigen. De virtuele B3 biedt bijvoorbeeld vier verschillende tonewheel modes, waarbij je zelf kunt bepalen hoe 'vintage' het model is dat je bespeelt. Ook kun je de snelheid en acceleratie van de hoog- en de laagweergevers in de lesliespeaker individueel regelen. Het keyclick level is in drie stappen in te stellen en ook kun je de mate van leakage en overspraak tussen de toonwielen zelf bepalen. Deze parameters bevinden zich allemaal 'onder de motorkap'. Op het frontpaneel van de Electro 3 zijn alleen de omschrijvingen van de functies te vinden en de manier waarop je ze kunt benaderen. De feitelijke selectie en bewerking gaat door middel van de Shift-toets en de andere knoppen die dan alternatieve functies krijgen.

Toekenning

Om even een voorbeeld te geven van hoe doordacht de Electro 3 in elkaar zit: één paar stereo-uitgangen is natuurlijk niet bijzonder riant, maar de toekenning van de verschillende secties aan die uitgangen is dan weer relatief luxueus. Je kunt alles in stereo krijgen, alle

INFO

- **Prijs incl:** Sixty One € 1.903,- Seventy Three € 2.140,-
- **Distributie:** M Works tel. 010 211 0170
- **Internet:** www.mworksonline.com www.clavia.se

SPECIFICATIES

- 61 toetsen (5 octaven) of 73 toetsen (6 octaven)
- aanslaggevoelig, semi-gebalanceerd toetsenbord 'waterfall'
- 128 geheugenplaatsen
- aansluitingen - stereo (2x 1/4"-jack)
- monitorinput (mini-jack)
- hoofdtelefoon (1/4"-jack)
- control pedal
- sustainpedaal
- pedaal voor lesliesnelheid
- midi-in/uit
- usb voor os-updates en uitwisseling van sounds
- afmetingen: 61: 900x100x300mm (btxhxd); 73: 1120x100x300mm (btxhxd)
- gewicht: 61: 7,65kg; 73: 9,1kg
- **Piano/samplesectie:**
 - grand, upright, e-piano, wurlitzer & clav/harp-sichord
 - 185MB flashgeheugen voor pianosounds
 - max. 50 samples uit de Nord Sample Library
 - 68MB flashgeheugen voor samples
 - polyfonie: 40-60 stemmen
- **Orgelsectie:**
 - B3, Vox Continental, Farfisa
 - volledig polyfoon
 - 9 drawbars
 - 17 presets voor elk orgel-model
 - percussion (B3): 2nd, 3rd, normal/soft, fast/slow
 - keyclick level
 - C1, C2, C3, V1, V2, V3 (B3), Vibrato (Farfisa)
 - 4 toonwielmodes
 - midi-split
- **FX-sectie:**
 - FX1: pan, tremolo, auto-wah, pedal-wah, ringmodulator
 - pedaal toekenbaar aan pedaal-wah en ring modulator
 - FX2: phaser, flanger en chorus
 - compressor/amp en rotary speaker
 - reverb: room, stage soft, stage, hall, hall soft
 - 3-bands eq met mid-sweep, +/- 15dB

orgels links en de piano's en samples rechts of uitsluitend de B3 links en alle andere orgels plus de piano en de samples rechts.

Er zijn drie ingangen voor pedalen, die elk ook weer allerlei handige instellingen hebben. Het volumepedaal heeft bijvoorbeeld drie bestemmingen: alleen de orgelsectie, de orgelsectie plus de samples (dus niet de piano) of alle secties tegelijkertijd.

De indeling van het frontpaneel is onvoorstelbaar handig, met vier aparte secties voor de vier basisonderdelen van de Electro 3: orgel, piano, effecten en de program-sectie. De selectie van orgeltype, het mastervolume en de bediening van de leslie hebben ook een prominente, aparte plaats op het bedieningspaneel gekregen.

Aan/uit

De fx-sectie heeft vijf onafhankelijk instelbare effecten: twee modulatie-effecten, een afdeling met daarin speaker/amp-simulatie, een leslie of een compressor, een reverbsectie en een eq-sectie. Ook hier heb je een beperkt aantal functies tot je beschikking, maar wél precies de goede. Heel plezierig: alle secties hebben een eigen aan/uit-knop. De effecten klinken prima, zijn flexibel en daardoor uitstekend inzetbaar, afgezien van de eq-sectie waarvan de klank en werking me niet kon overtuigen. De instellingen van de piano-, orgel- en fx-sectie kunnen worden ondergebracht in een programma en als zodanig worden opgeslagen in 128 geheugenplaatsen.

Wel vreemd is dat de Electro 3 is voorzien van usb om met de computer te communiceren, maar dat je die poort niet kunt gebruiken om midi te versturen. Zo kan het dus voorkomen dat je Electro 3 via usb aan je computer hangt om samples en programma's heen en weer te sturen, terwijl hij ook nog eens via midi-in en midi-out is aangesloten om met je sequencer te kunnen communiceren.

Conclusie

De Nord Electro 3 is een instrument voor onstuimige toetsenisten. Alles wat je te binnen schiet, kun je meteen uitvoeren. Dit dankzij de buitengewoon 'open' bediening. Er ligt een behoorlijke nadruk op de orgelsounds en die indruk wordt nog eens versterkt door het orgelachtige klavier. Toch zijn ook de piano-sounds zeer overtuigend en is de Electro 3 een volwaardige stagepiano. Dat je samples vanuit de computer in het geheugen van de Electro 3 kunt inlezen, is binnen het concept van stagepiano's uniek en opent nieuwe mogelijkheden. De Nord Electro 3 is zeer doordacht van opzet, weegt niet veel en is daardoor praktisch onweerstaanbaar. ■

HET OORDEEL

- + uitmuntende bediening
- + uitstekende orgelsounds
- + gebruik eigen samples
- + gering gewicht
- geen usb-midi-interface
- geen splits en layers

De software is zo gebruiksvriendelijk dat het ook voor de technofoob de moeite waard is om eens een experimentje te ondernemen.